

Huvudman

Pysslingen Förskolor och Skolor AB org. nr. 556035-4309

camilla.brante@academedia.se

Ärendet

Etableringskontroll i samband med utökning av verksamheten vid Noblaskolan Lännersta i Nacka kommun. Etableringskontrollen har omfattat utbildningen grundskola årskurs 6.

Av Skolinspektionens beslut den 14 september 2022 (dnr 2022:1006) framgår att Pysslingen Förskolor och Skolor AB (556035-4309) godkänts som huvudman för grundskola årskurs 6 vid Noblaskolan Lännersta i Nacka kommun. Pysslingen Förskolor och Skolor AB har sedan tidigare godkännande att bedriva förskoleklass, grundskola årskurserna 1–5 och fritidshem vid Noblaskolan Lännersta i Nacka kommun enligt Skolverkets beslut den 1 oktober 1996 (dnr 96:685) samt underrättelse den 25 november 1999 (dnr 99:2000).

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Pysslingen Förskolor och Skolor AB att senast den **9 augusti 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anställning av lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Redovisningen ska skickas till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se.

Om Pysslingen Förskolor och Skolor AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Pysslingen Förskolor och Skolor AB ska vidta följande åtgärder

Förutsättningar att starta utbildningen

Anställning av lärare

1. Se till att vidta ansträngningar för att rekrytera legitimerade och behöriga lärare för undervisning i ämnena bild, slöjd och religion i årskurs 6. Huvudmannen ska annonsera i externa kanaler efter legitimerad lärare med behörighet för de ämnen läraren ska undervisa i. Inkom med en redogörelse för hur annonserna har utformats och var annonsering skett (2 kap. 13 § skollagen).
2. Se till att anställa lärare som har legitimation och är behöriga att bedriva undervisning i ämnena bild, slöjd och religion i årskurs 6. Inkom med uppgifter om vilka lärare som har anställts och underlag som styrker deras legitimation och behörighet (2 kap 13 § skollagen).
3. För det fall huvudmannen för undervisningen i ovanstående ämnen efter annonseringen anställer lärare utan legitimation eller utan rätt behörighet, inkom med underlag från rekryteringen som visar, vilka lärare som har anställts och underlag som styrker deras erfarenhet och utbildning samt vilka sökande som inte fått tjänsterna och deras erfarenhet och utbildning. Inkom vidare med en motivering till varför aktuella lärare är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande (2 kap 18 § skollagen).

Om ärendet

Skolinspektionen har inlett en etableringskontroll i samband med utökning av Noblaskolan Lännersta i Nacka kommun.

Etableringskontrollen har genomförts genom intervjuer med representanter för huvudmannen. Som en del av kontrollen har även dokumentation inhämtad från huvudmannen granskats.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Kontrollen har omfattat en prövning av huvudmannens förutsättningar att starta utbildningen.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Förutsättningar att starta utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anställning av lärare

Huvudmannen har gett in kopior av anställningsavtal och lärarlegitimationer för den personal som ska undervisa eleverna i årkurs 6. Av handlingarna framgår att huvudmannen har anställt legitimerade och behöriga lärare i de flesta ämnen, dock saknas behörig lärare i ämnet religion samt legitimerade och behöriga lärare i ämnena bild och slöjd. Huvudmannen anger att den lärare som är tilltänkt att undervisa i religion är legitimerad och behörig att undervisa i bland annat ämnena samhällskunskap, geografi och historia. Läraren är redan anställd på skolan. Huvudmannen har försökt att hitta en lösning för att finna en behörig och legitimerad lärare inom skolenheten som kan undervisa i religion, men inte lyckats. Huvudmannen har inte gjort några rekryteringsförsök externt för att anställa en legitimerad och behörig lärare i ämnet religion. Vidare framgår av utredningen att huvudmannen avser att använda en lärare som saknar legitimation och behörighet för undervisning i ämnena bild och slöjd. Den tilltänkta läraren genomgår en vidareutbildning av lärare (VAL-utbildning) för att blir legitimerad lärare och för att uppnå behörighet att undervisa i ämnena. Vid intervjun med huvudmannens representanter den 15 maj 2024 framgår det att det dock är oklart när läraren förväntas erhålla legitimation och behörighet. Läraren har tidigare vikarierat på skolan och dennes anställning upphör, enligt inkommet anställningsavtal den 19 juni 2024. Huvudmannen har i övrigt inte uppvisat något anställningsavtal för den eller de lärare som ska undervisa i bild och slöjd i årskurs 6 läsåret 2024/25. Huvudmannen har uppgett att man inte har försökt att rekrytera legitimerade och behöriga lärare i något av de aktuella ämnena inför läsåret 2024/25.

Utbildningen vid skolenheten genomförs av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen

Av inkommen dokumentation och av intervjuer med representanter för huvudmannen framgår att den planerade utbildningen omfattar årkurs 6 och ska genomföras vid en skolenhet på Lännerstavägen 1 i Saltsjö-Boo, som är i belägen i Nacka kommun. Huvudmannen avser genomföra undervisning i hem- och konsumentkunskap samt moderna språk inom språkvalet vid en annan närbelägen skolenhet under samma huvudman. Huvudmannen avser att starta utbildningen i årkurs 6 höstterminen 2024, vilket är i enlighet med godkännandet.

Mottagande och urval

Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens riktlinjer för köhantering och antagning till skolan. Enligt urvalsgrunderna för antagningen till årskurs 1–6 tillämpas följande urvalsregler och ordning vid antagning till grundskolan. Inskrivna elever i Noblaskolan Lännerstas förskoleklass har förtur till årskurs 1. Elever antas i inbördes ordning efter anmälningdatum. Vidare tillämpar skolan syskonförtur. För syskonförtur gäller att syskonen är folkbokförda på samma adress. Elever med syskonförtur antas i inbördes ordning efter anmälningdatum. I sista hand tillämpas anmälningdatum (ködatum). Vårdnadshavare kan ställa sitt barn i kö löpande under året. Noblaskolan Lännersta tillämpar anmälningdatum och tid som köplats. Vårdnadshavare som tackar nej förlorar sin plats i kön.

Lokaler

Enligt inkommen dokumentation och uppgifter från huvudmannens representanter kommer befintliga lokaler som används för nuvarande verksamhet i förskoleklass och årkurserna 1–5 även att användas för den planerade utbildningen i årskurs 6. Huvudmannen har inkommit med ett giltigt hyresavtal för lokalen på Lännerstavägen 1. Avtalet gäller till år 2030 med möjlighet till förlängning. För eleverna i årskurs 6 färdigställs ett klassrum i den befintliga byggnaden, som efter mindre anpassningar kommer att vara färdiga till skolstarten.

Vad gäller det systematiska brandskyddsarbetet framgår av huvudmannaintervjun att det finns en utsedd personal som är brandskyddsansvarig på skolan och att skolans personal får utbildning i brandskydd vid uppstarten varje läsår. Huvudmannen har anlitat ett externt företag som årligen genomför en brandskyddsrund. Informationen om resultatet av genomförd brandskyddsrund går till huvudmannen som på en gång ser om något behöver åtgärdas. Huvudmannen uppger vidare att skolan har upprättat brandskyddsdokumentation enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO).

Utrustning och lärverktyg

I handlingar som huvudmannen skickat in framgår att alla skolans klassrum har projektorer. Eleverna i årskurs 6 kommer att ha tillgång till varsin chromebook. Huvudmannen uppger att i den befintliga verksamheten finns redan god tillgång till både fysiska och digitala läromedel.

Vidare uppger huvudmannen att det finns utrustning för de praktiskt-estetiska ämnena. För ämnet bild finns en bildsal med diskbänk med tillgång till rinnande vatten, förvaringsmöjligheter till material, projektorer och Ipads. Ämnet slöjd genomförs i samma sal som bildundervisningen. Det finns snickarbänkar, symaskiner, bormaskin och andra verktyg samt förvaringsrum för verktyg och material för arbete med materialen, trä, metall och textil. Undervisningen i ämnet idrott och hälsa sker i egen idrottssal med idrottsanpassat golv och dubbel takhöjd. Där finns ribbstolar, basketkorg, plintar, olika tjockmattor och annan utrustning. I anslutning till idrottssalen finns tillgång till omklädningsrum med dusch och toalett. I anslutning till skolan finns även en utemiljö som möjliggör orientering och friluftsliv. För ämnet musik finns en musiksall med olika instrument och digitala musikprogram. Undervisningen i hem- och konsumentkunskap kommer, som tidigare nämnts, att genomföras vid annan skolenhet. Där finns lokaler som innehåller köksenheter för matlagning och bakning. Vidare finns tillgång till strykbrädor, diskmaskin, tvättmaskin, torktumlare samt kyl och frys.

Elevhälsa

Av utredningen framgår vidare att huvudmannen har ordnat med tillgång till alla kompetenser som ska ingå i elevhälsan. En kurator, en specialpedagog och en skolsköterska är direkt anställda av huvudmannen för arbete vid skolenheten. Psykolog och skolläkare anlitas genom annan huvudman via uppdragsavtal som säkerställer tillgången av dessa kompetenser. Huvudmannen har inkommit med anställningsavtal och uppdragsavtal för samtliga kompetenser samt kopior av utbildningsintyg och, i förekommande fall, kopior av yrkeslegitimationer.

Skolmåltider

Av skriftlig information från huvudmannen framgår att skolan har ett eget tillagningskök där lunch serveras utan kostnad.

Samråd med lägeskommunen

Utredningen visar att huvudmannen den 4 april 2024 genomfört samråd med representant för Nacka kommun, som är den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda, efter ansökan, godkännas som huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får begränsas till att avse vissa årskurser, elever som är i behov av särskilt stöd eller vissa elever som utbildningen är speciellt anpassad för. Av 10 kap. 36 § skollagen framgår att om det saknas plats för alla sökande, ska urval göras på grunder som ska vara förenliga med lydelsen i 10 kap. 35 § första stycket skollagen och som Statens skolinspektion godkänner.

Enligt 2 kap. 35 § skollagen ska det för utbildningen finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Enligt 10 kap. 10 § skollagen framgår att eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning samt erbjudas näringsriktiga skolmältider.

Av 2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen framgår att huvudmannen ska anställa lärare som har legitimation och är behöriga för den undervisning de ska bedriva, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Enligt 2 kap. 20 § skollagen får enligt huvudregeln endast den som har legitimation anställas som lärare eller förskollärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande avseende rekrytering av lärare. Handlar det om nyrekrytering bör huvudmannen naturligtvis så långt möjligt anställa lärare och förskollärare med en utbildning avsedd för den undervisning läraren eller förskolläraren ska bedriva, se prop. 2010/11:20 s. 269.

Av 2 kap. 6 a § skollagen följer att huvudmannen ska ha genomfört samråd med den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Enligt 2 kap. 25 § skollagen ska det finnas ska det finnas elevhälsa och den ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende att anställa lärare som är legitimerade och behöriga i de ämnen de ska bedriva undervisning i. Huvudmannen har inte anställt någon lärare som ska undervisa i ämnena bild och slöjd i årskurs 6. Huvudmannens avsikt är att använda en lärare som saknar legitimation och behörighet för undervisning i ämnena. Vidare avser huvudmannen att använda en lärare som är inte är behörig för undervisning i ämnet religion. Den läraren är redan anställd på skolan. Huvudmannen har inte inför läsåret försökt att rekrytera legitimerade och behöriga lärare i aktuella ämnen inför läsåret 2024/25. Enligt skollagen är huvudregeln att endast en lärare som är legitimerad och behörig i aktuellt ämne får bedriva undervisning. Först när huvudmannen gjort ansträngningar för att rekrytera legitimerad och behörig lärare och inte lyckats att anställa en sådan kan undantagsreglerna för att använda lärare som saknar legitimation och behörighet tillämpas.

I övriga delar bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har förutsättningar för att starta utbildningen. Utbildningen vid skolenheten genomförs av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen vid skolenheten. Mottagande och urval av elever sker i enlighet med skollagens krav. Huvudmannen har ordnat ändamålsenliga lokaler och utrustning samt böcker och digitala verktyg och andra lärverktyg som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Huvudmannen har säkerställt att eleverna i skolan erbjuds avgiftsfria skolmåltider. Huvudmannen har ordnat tillgång till elevhälsa för eleverna. Huvudmannen har genomfört samråd med den kommun där utbildningen ska bedrivas.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Pysslingen Förskolor och Skolor AB:s verksamhet vid Noblaskolan Lännersta uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anställning av lärare. Det finns därför skäl att förelägga Pysslingen Förskolor och Skolor AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av Rebecka Rasmuson.

Utredaren Stina Johansson har varit föredragande i ärendet.